

EL SOMNI ERÒTIC
Del 26 d'octubre al 23 de desembre

DATES: Del 26 d'octubre al 23 de desembre de 2004

LLOC: Centre d'Art la Panera. Planta 1
Pl. de la Panera, núm. 2 25002 Lleida.
Tel. 973 262 185 lapanera@paeria.es

HORARI: De dimarts a dissabte, de 10 a 14h i de 16 a 20h. Diumenges i festius de 10 a 14h. Dilluns tancat

Visites comentades per al públic en general: De dimarts a divendres de 10 a 13h i de 16 a 19h. Dissabtes a les 12h i a les 18h. Diumenges a les 12h

Entrada Lliure

COMISSÀRIA: Glòria Picazo

COORDINACIÓ: Antoni Jové

SERVEI EDUCATIU: Helena Ayuso i Roser Sanjuan

DIFUSIÓ I PREMSA: Maria López

MANTENIMENT: Carles Gutiérrez

MUNTATGE I TRANSPORT: ACME activa i Manterola División Arte, SL

ASSEGURANÇA: Stai i Urquia & Bas

Organitza:

Ajuntament de Lleida
Centre d'Art la Panera

Col·labora:

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya
Diputació de Lleida
Udl. Universitat de Lleida

Agraïments:

Col·lecció Pilar Banús, Tarragona
Col·lecció Berta Caldentey Cabré, Barcelona
Col·lecció García-Gorbeña, Tarragona
Col·lecció Íñigo García, Tarragona
Col·lecció Álvaro García, Tarragona
Col·lecció Nora i Alfredo Ghirardo, Barcelona
Col·lecció Álvaro López de Lamadrid, Barcelona
Col·lecció Ordóñez-Falcón, Sant Sebastià
Col·lecció Rifaterra, Tarragona
Col·lecció Rafael Tous, Barcelona
Fundació Josep Suñol, Barcelona
Galeria Forum, Tarragona
Galeria Juana de Aizpuru, Madrid
Galeria Joan Prats, Barcelona
Galeria La Fábrica, Madrid
Galeria Senda, Barcelona
IVAM, Institut Valencià d'Art Modern
Llibreria El Genet Blau, Lleida
Anton Not
Biblioteca Pública de Lleida
i a tots i totes els i les artistes participants

PRESENTACIÓ PROJECTE

“En la pervesión (...) no hay “zonas erógenas” (...): es la intermitencia, como el psicoanálisis tan certeramente ha afirmado, lo que resulta erótico: la intermitencia del destello de la piel (...) entre dos bordes (...) la camisa de cuello abierto, el guante y la manga (...) es este destello lo que reduce, o más bien: la puesta en escena de una aparición-en-tanto-que-desaparición”.

Roland Barthes: El Placer del texto, 1974

En el marc de les activitats que es desenvoluparan en motiu del Congrés Internacional Jardins Secrets. El somni eròtic, organitzat per la Universitat de Lleida, del 14 al 16 de desembre; l'exposició El Somni eròtic pretén posar de manifest l'íntima relació entre l'experiència onírica i la pulsio eròtica, movent-se entre l'implícit i l'explícit –defugint tries excessivament evidents-, i recorrent les diferents opcions sexuals a través de les quals l'individu pot manifestar-se i realitzar-se en el món actual. Els artistes seleccionats exploren diferents formes de representar l'erotisme, la qual cosa es concreta en opcions estètiques diferents, però també segons la particular manera d'entendre la sexualitat per part de cadascun.

ARTISTES PARTICIPANTS

Ana Laura Aláez
Nobuyoshi Araki
Roger Bernat
Hannah Collins
Robert Mapplethorpe
Alerto García-Alix
Juan Luis Moraza
Joan Morey
Marcel Pey
Carla Van de Puttelaar.

PROJECTE EXPOSITIU

Ana Laura Aláez

Bilbao, 1964

Ana Laura Aláez al llarg de la seva trajectòria ha abordat temes com la moda, la cultura de clubs, l'arquitectura, el sexe i l'erotisme, gairebé sempre reivindicant el sentit lúdic de la vida. Tant en les seves fotografies i vídeos com en els espais i les arquitectures efímeres que concep, la seva presència és un factor important a l'hora de donar-los contingut i significat. Lluny d'adoptar la postura passiva del *voyeur*, Ana Laura Aláez propugna una actitud activa, que li permet d'una manera directa –sense abandonar certs nivells de ficció, metàfora i mascarada- qüestionar tota una sèrie de conductes vitals tradicionalment establertes. Així mateix, aquesta vocació per l'autoretrat és producte, segons ella mateixa, de la necessitat de “recrear la projecció de tot allò que viu”.

Nobuyoshi Araki

Tokyo, 1940

Aquest fotògraf es va fer cèlebre per documentar la vida nocturna de Shinjuku, el barri de la ciutat de Tokyo on es concentra tota l'activitat vinculada als diferents negocis sexuals, com ara prostíbuls i sales de *striptease*. L'aproximació d'Araki a aquests ambients està lliure de pudors i de culpabilitat, simplement ens enfronta a situacions que emergeixen de la vida urbana de Tokyo.

Des de sempre el seu treball ha oscil·lat entre la pornografia (*soft porn*) i l'erotisme i ha pres com a tema principal la dona. Les dones d'Araki estan sotmeses a una exploració insaciable, són mostrades en infinites variacions que van des de la nuesa, al recarregament d'uns quimonos ancestrals, passant per escenes de *bondage* o *kinbaku* (l'art amatori japonès consistent a lligar els cossos amb cordes i sogues).

El mateix Araki en relació a la dona ens diu: “Jo no sé res sobre les dones i el seu món. Totes elles són diferents, i cadascuna d'elles té la seva pròpia fascinació i aquesta és la raó per la qual jo he de fotografiar-les”.

Roger Bernat

Barcelona, 1968

Fou el fundador de la companyia General Elèctrica (1997-2001), que des dels seus inicis es va proposar treballar en nous llenguatges teatrals que permetessin fer d'aquesta disciplina una eina per analitzar la cultura i la quotidianitat contemporània abandonant tota classe de prejudicis i limitacions, establint d'aquesta manera, un contacte directe, i fins i tot visceral. Per a aquesta ocasió Roger Bernat ha concebut especialment una instal·lació per a La Panera: a una de les sales del Prado hi ha un bronze d'una figura tumbada. És una còpia d'un original romà que va encarregar Velázquez i que s'exhibeix en una de les sales que li són dedicades. La figura, de proporcions una mica inferiors a les naturals, representa un hermafrodita damunt d'un llençol arrugat.

Bernat filma a Vero, una dona amb els mateixos atributs de la figura d'arrels helèniques, una dona amb sexe masculí que estirada damunt el seu llit acaba de despertar. Vero en ocasions recorda el protagonista de la pel·lícula *Sleep* de Warhol. En el seu cas es tractava d'atrapar un fragment de temps, al de Roger es tracta de resumir la sexualitat en una sola figura.

Hannah Collins

Londres, 1956

En diferents ocasions Hannah Collins ha realitzat natures mortes on aliments –cargols, sal..- o restes de menjar –closques d'ous- són presentats d'una manera aïllada, i de vegades descontextualitzada, amb la qual cosa aquests productes són deslliurats de la seva significació denotativa per suggerir altres significacions que dependran, en última instància, de l'estat d'ànim, experiència vital i capacitat associativa de l'espectador.

En aquest cas l'artista ha deturat el seu objectiu en unes ostres, un aliment que en el context de la present exposició està prenyat de metàfores que el vinculen tant al terreny oníric com a l'eròtic.

Alberto García-Alix

Lleó, 1956

Al llarg de la seva trajectòria García-Alix, tal i com ell mateix ha afirmat moltes vegades, ha “fotografiat la seva vida” i tot allò que l'ha envoltat. El seu periple ha transcorregut als marges de la convenció i les normes majoritàriament establertes. Des de sempre se l'ha vinculat a un període històric: els anys 80; i a una ciutat: Madrid, que en aquell moment d'eufòria va deixar enrere l'obscurantisme franquista, mentre triomfava *la movida* i es guanyava llibertats en tots el camps de la vida i la política. Això explicaria que el motiu principal de les seves fotografies sigui la vida nocturna poblada per personatges arquetípics i *undergrounds*, i contaminada amb tots els excessos, plaers i misèries.

Les obres que aquí es presenten es recolzen en la fragmentació, tenen un poder metonímic, la part evoca el tot, sabates i passes anònimes activen en nosaltres múltiples relats que podem fer i desfer amb total llibertat.

Robert Mapplethorpe

Floral Park, Nova York, 1946 – Boston, 1989

Les seves fotografies són un exemple de passió pel cos humà i un intent constant de mostrar-lo de la manera més perfecta possible. Una perfecció que té les seves arrels en l'antiguitat clàssica, però que, tanmateix, Mapplethorpe ha sabut transformar i actualitzar a través del mitjà fotogràfic i el tractament de temes tan controvertits com l'erotisme, el sexe i l'homosexualitat. Les fotografies que aquí es presenten pertanyen al *Black Book (Llibre negre)* que fou publicat el 1986 i que es pot considerar un autèntic homenatge al cos de l'home negre.

Juan Luis Moraza

Vitòria, 1960

Els múltiples talons que conformen el treball de Moraza li serveixen per abordar el tema de l'erotisme, quelcom que des de temps immemorials ha vertebrat totes les cultures del món. Tanmateix, Moraza detecta que en el món occidental l'erotisme, la plasmació del plaer, la sensualitat i la sexualitat han experimentat un major desenvolupament, quan es tractava d'un període històric marcat per profundes crisis ideològiques, per exemple: el període hel·lenístic a Grècia, el Manierisme a Itàlia i el Barroc al conjunt d'Europa.

El moment actual tornaria a ser un exemple de declivi històric, preeminència d'incerteses i absència de veritats absolutes, d'aquí que sigui necessari recuperar el poder seductor de l'erotisme en tant que refugi i consol de masses i expressió del poder.

Joan Morey

Mallorca, 1972

A partir de la creació d'una suposada firma de moda: *STP_Soy Tu Puta*, Joan Morey ha donat cobertura a tot un sistema de producció ficcional que des de la multidisciplinarietat indaga en el món de l'art, la moda i la sexualitat. El seu mètode de treball, conceptualització i formalització trenca les fronteres d'aquests tres móns: introdueix l'art a la moda i viceversa i aborda la sexualitat des d'un posicionament combatiu que defensa l'ambigüitat i la pluralitat de gèneres.

A la sèrie fotogràfica *Surmenage par STP*, diferents individus, hieràtics i distants, s'amaguen i es dissolen en una atmosfera inquietant i lúgubre, que mostra unes escenes en què intuïm que s'està desenvolupant una actuació en viu, que convoca i desvetlla aquells anhels que els nostre subconscient reprimeix i manté en latència.

Marcel Pey

Cardona, Bages 1948

L'obra de Marcel Pey transita per diferents disciplines com ara la poesia, el cinema i la fotografia. La seva obra fotogràfica s'inicia a la dècada dels 80, i s'ha caracteritzat per la manipulació, el retall i la fragmentació d'imatges pròpies i trobades, a fi i efecte de generar nous entorns visuals, on les múltiples imatges ens assetgen d'una manera impactant i directa. D'entrada són imatges marcades per l'agressivitat i la violència, en les quals, tanmateix, s'adverteix un erotisme subjacent que desprèn cert grau de perversitat. Un cop més ens trobem davant un exemple de la suggerent combinatòria entre el bell i el sinistre.

Carla Van de Puttelaar

Zaandam, Holanda, 1967

Les fotografies de Carla van de Puttelaar són a la vegada íntimes i distants. Mostra una especial predilecció pel fragment, per fixar la seva mirada en determinades parts del cos nu o cobert amb lleugeres vestimentes. Atenta al detall fa visibles marques tan imperceptibles i subtils com les que deixa la llenceria en les superfícies nues, parlant-nos d'aquesta manera de sensualitat, però també de vulnerabilitat. Els seus cossos són pàl·lids, de porcellana, des del moment que evoquen una atmosfera freda que gravita entre la sexualitat i l'erotisme.

LLISTAT D'OBRA

Ana Laura Aláez

Bilbao , 1964

Raspberry Water Self-portrait, 2004

Fotografia color sobre metacrilat

Ed. 3 ex. + 1 p.a.

100x133 cm

Black Self Portrait, 2004

Fotografia color sobre metacrilat

Ed. 3 ex. + 1 p.a.

150x100 cm

Afraid of being in love, 2004

Fotografia color siliconada sobre alumini

Ed. 3 ex. + 1 p.a.

127x190 cm

Blade Runner Self-Portrait, 2004,

Fotografia color

Ed. 3 ex. + 1 p.a.

133x105 cm

Flesh Self-Portrait, 2003

Fotografia color. Políptic nº 4

Ed. 3 ex. + 1 p.a.

60x80 cm c.u.

Totes les obres són cortesia de la Galeria Juana de Aizpuru, Madrid

Sade, 1999

Fotografia color,

150 x 121 cm

Col·lecció d'Art contemporani de l'Ajuntament de Lleida

Nobuyoshi Araki

Sèrie *Tokyo Comedy*, 1997-99

20 fotografies

36 x 27,5 cm

Cortesia de la Galeria La Fábrica, Madrid

Roger Bernat

Barcelona, 1968

Vero, 2004

Vídeo 11'02''

Cortesia de l'artista

Hannah Collins

Londres, 1965

Untitled, 1991

Emulsió de plata sobre cotó. Díptic

130 x 180 cm

Cortesia de la Galeria Joan Prats, Barcelona

Alberto García-Alix

León, 1956

A ras de suelo, 1997

Fotografia

46 x 45 cm

Mujer, 1997

Fotografia

46 x 45 cm

Sense títol, 1998

Fotografia

46 x 45 cm

Totes les obres són cortesia de la Fundació Josep Suñol, Barcelona

Robert Mapplethorpe

Floral Park, Nova York, 1946 – Boston, 1989

Alistair Butler, 1980

Gelatina de plata. Còpia 1/15 d'època

35 x 35 cm

IVAM, Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat Valenciana.

Dipòsit Col·lecció Ordóñez-Falcón, Sant Sebastià

Charles Bowman, 1980

Gelatina de plata. Còpia 6/15 d'època

35,7 x 35,2 cm

IVAM, Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat Valenciana.

Dipòsit Col·lecció Ordóñez-Falcón, Sant Sebastià

Thomas, 1987

Còpia gelatina de plata

61 x 51 cm

Col·lecció particular. Cortesia de la Galeria Senda, Barcelona

Ken Moody, 1983

Còpia gelatina de plata

65 x 55 cm

Col·lecció particular. Cortesia de la Galeria Senda, Barcelona

André, 1984

Còpia gelatina de plata

51 x 41 cm

Col·lecció Álvaro López de Lamadrid, Barcelona

S.T., 1981
Còpia gelatina de plata
51 x 41 cm
Col·lecció Berta Caldentey Cabré, Barcelona

Feet (Marty Gibson), 1982
Còpia gelatina de plata
51 x 41 cm
Col·lecció particular. Cortesia de la Galeria Senda, Barcelona

Juan Luis Moraza

Vitòria, 1960

éxtasis, status, estatua, 1994
Resina sintètica

estatua (arqueología del placer VI), 1994
Resina sintètica i termòmetre

Totes les obres són cortesia de l'artista

Joan Morey

Mallorca, 1972

SURMENAGE (deeper), 2002
Fotografia color. Díptic
Ed. 3 ex. + 2 p.a.
59 x 100 cm c/u

SURMENAGE (fins la mort), 2002
Fotografia color
Ed. 3 ex. + 2 p.a.
60 x 45 cm

SURMENAGE (fins la mort), 2002
Fotografia color
Ed. 3 ex. + 2 p.a.
60 x 45 cm

SURMENAGE (double mourning), 2002
Fotografia color
Ed. 3 ex. + 2 p.a.
60 x 45 cm

SURMENAGE (double mourning), 2002
Fotografia color
Ed. 3 ex. + 2 p.a.
60 x 45 cm

Totes les obres són cortesia de l'artista

Marcel Pey

Cardona, Bages, 1948

Times & Gun I, 1989
Fotografia color
104 x 101 cm

Times & Gun II, 1989

Fotografia color

135 x 101 cm

Blood runs cold, 1990

Fotografia color. Díptic

128 x 142 cm / 128 x 179 cm

The Whell, 1992

Fotografia color

126 x 133 cm

American Express, 1992

Fotografia color

127 x 149 cm

Totes les obres són cortesia de la Col·lecció Rafael Tous, Barcelona

Carla Van de Puttelaar

Zaandam, Holanda, 1967

Sense títol, 2000

Color tipo C

80 x 65 cm

Col·lecció García-Gorbeña, Tarragona

Sense títol, 2001

Color tipo C

38 x 32

Col·lecció Íñigo García, Tarragona

Sense títol, 1998

Color tipo C

80 x 65 cm

Col·lecció Álvaro García, Tarragona

Sense títol, 2000

Gelatine silver print

60 x 49 cm

Col·lecció Chantal Grande, Tarragona

Sense títol, 2000

C-type print, color tipo C

38 x 32 cm

Col·lecció Chantal Grande, Tarragona

Sense títol, 2001

Gelatine silver print

60,5 x 49 cm

Col·lecció García-Gorbeña, Tarragona

Sense títol, 2000

Color tipo C

80 x 65 cm

Col·lecció Pilar Banús, Tarragona

Sense títol, 2001

Gelatine silver print

60,5 x 59 cm

Col·lecció Íñigo García, Tarragona

Sense títol, 2001

Color tipo C

80 x 65 cm

Col·lecció García-Gorbeña, Tarragona

Sense títol, 2001

Color tipo C

38 x 33 cm

Col·lecció García-Gorbeña, Tarragona

Sense títol, 2001

Color tipo C

80 x 65 cm

Col·lecció Rifaterra, Tarragona

SOL·LICITUD DE MATERIAL GRÀFIC

MATERIAL GRÀFIC DISPONIBLE:

CD Fotografies de l'Edifici i de les obres de la exposició.

SI VOL REBRE DOCUMENTACIÓ GRÀFICA, EMPLeni I ENVÏI AQUEST DOCUMENT PER E-MAIL, FAX O CORREU POSTAL A:

CENTRE D'ART LA PANERA

Pl. de la Panera, núm. 2
25002 Lleida

Departament de Comunicació

Maria López Fontanals
Tel. 973 262185 i 973 700399
Fax. 973 700432
lapanera@paeria.es

Es prega especificar el format i característiques de la imatge, així com el mitja de comunicació per al que se sol·licita la documentació:

Format i característiques de la imatge:		
Nom i Cognoms		
Càrrec:		
Mitjà de comunicació:		
Secció / Programa:		
Adreça, Codi Postal i Població		
Telèfon:	Fax:	E-mail:
Adreça alternativa		
Altres		

Preguem envieu un exemplar de la ressenya que publiquem al nostre Departament de Comunicació.